

2.7.2014

ASIA: ELOKUVIEN YHTEYDESSÄ NÄYTETTÄVÄT MAINOKSET

Lapsiasiavaltuutetun tehtävänä (laki lapsiasiavaltuutetusta 1221/2004) on edistää lapsen oikeuksien toteutumista Suomessa. Työn perustana on YK:n lapsen oikeuksien sopimus (SopS 59-60/1991), joka on Suomessa saatettu voimaan lakina. Lapsen oikeuksien sopimus koskee kaikkia alle 18-vuotiaita, ellei lapseen soveltuvien lakien mukaan lapsi ole saavuttanut täysi-ikäisyyttä aikaisemmin (1 artikla). Lapsen oikeuksien sopimuksen 4 artiklan mukaan sopimusvaltiot ovat sitoutuneet ryhtymään kaikkiin tarpeellisiin lainsäädännöllisiin, hallinnollisiin ja muihin toimiin yleissopimuksessa tunnustettujen oikeuksien toteuttamiseksi.

Lapsiasiavaltuutettuun on oltu yhteydessä liittyen elokuvien yhteydessä näytettäviin mainoksiin. Esimerkiksi K12-luokitellun elokuvan yhteydessä on mainostettu pelituotetta, joka on luokituksestaan K18.

YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen 17 artiklan mukaan sopimusvaltiot tunnustavat joukkotiedotusvälineiden tärkeän tehtävän ja takaavat, että lapsi saa tietoa monenlaisista kansallisista ja kansainvälisistä lähteistä, erityisesti niistä, joiden toiminta tähtää hänen sosiaalisen, hengellisen ja moraalisen hyvinvointinsa sekä ruumiillisen terveytensä ja mielenterveytensä edistämiseen. Tässä tarkoituksessa sopimusvaltiot:

- a) Rohkaisevat tiedotusvälineitä levittämään lapsen sosiaalista ja sivistyksellistä kehitystä edistävää ja 29 artiklan hengen mukaista tietoa ja aineistoa;
- b) Rohkaisevat kansainvälistä yhteistyötä erilaisista sivistyksellisistä, kansallisista tai kansainvälisistä lähteistä olevan tällaisen tiedon ja aineiston tuottamiseksi, vaihtamiseksi ja levittämiseksi;
- c) Rohkaisevat lastenkirjojen tuottamista ja levittämistä;
- d) Rohkaisevat tiedotusvälineitä kiinnittämään erityistä huomiota vähemmistöryhmiin kuuluvien tai alkuperäiskansojen lasten kielellisiin tarpeisiin;
- e) Rohkaisevat kehittämään asianmukaisia ohjelmia lasten suojelemiseksi heidän hyvinvoinnilleen vahingolliselta tiedolta ja aineistoilta muistaen 13 ja 18 artiklojen määräykset.

Edellä todettu huomioon ottaen lapsiasiavaltuutettu pitää arveluttavana ja ristiriitaisena, että lapsille, alle 18-vuotiaille, sallittujen elokuvien yhteydessä mainostetaan K18-luokiteltuja tuotteita. Mainoksien yhteyteen liitetyt K18-merkinnät eivät poista ongelmaa, vaan voivat jopa tehostaa tuotteiden kiinnostavuutta.

Lapsiasiavaltuutettu tiedustelee jakelussa mainituilta tahoilta seuraavaa:

"Miten arvioitte kuvattua asiaa erityisesti lastensuojelullisesta näkökulmasta sekä mihin toimiin olisi mahdollista ja tarpeellista ryhtyä tällaisten tilanteiden välttämiseksi?"

Vastauksianne hyödynnetään lapsiasiavaltuutetun raportoidessa valtioneuvostolle ja YK:n lapsen oikeuksien komitealle lapsen oikeuksien toteutumisesta Suomessa. Pyydämme kohteliaimmin vastaustanne viimeistään 25.8.2014 osoitteeseen lapsiasiavaltuutettu@stm.fi

Jyväskylässä 2.7.2014

Tuomas Kurttila
Lapsiasiavaltuutettu

Jouko Laaksonen
Ylitarkastaja

JAKELU
Finnkino Oy
Kansallinen audiovisuaalinen instituutti/MEKU
Kuluttajavirasto/kuluttaja-asiamies